

«Largen», Zentralblatt 1927, str. 161 a násl.). Proti názoru právě uvedenému dalo by se snad namítnouti, že závazek rukojmího jest jen závazkem akcesorickým, přístupujícím k závazku hlavního dlužníka, a že proto rukojmí nemůže s úspěchem namítati, že věřitel nevykonával nad hlavním dlužníkem řádný dohled, ježto tuto námitku by pochopitelně nemohl proti věřiteli vznést hlavní dlužník. Leč námitka rukojmího, že věřitel opominul řádný dohled nad hlavním dlužníkem a že jest proto rukojmímu práv, není námitkou vyplývající z akcesority závazku rukojmího, nýbrž jde o samostatný nárok na náhradu škody příslušející jen rukojmímu proti věřiteli. Tento nárok může uplatniti rukojmí i námitkou proti nároku věřitele z poměru rukojemského. Týkáť se řečený nárok rukojmího samé podstaty a rozsahu nároku věřitelova vůči rukojmímu a bude-li shledán opodstatněným, bude to mít v zápětí, že nebude lze zcela vyhověti žalobě věřitele proti rukojmímu. Jest ovšem na rukojmím, aby prokázal, že by věřiteli nebyla způsobena škoda v takové výši, kdyby nebyl k ní svým opominutím přispěl. V souzené věci prováděla hlavní dlužnice H. K-ová manipulace nekryté tak, že by při jednoduché kontrole byla škoda velmi lehce ihned zjištěna. Žalovaný přednesl pak, že žalující nekontrolovala příjem pokladny a zavinila sama, že pokladní Hana K-ová měla nějaké nepořádky, které by byly vyloučeny, kdyby každý den byl obsah pokladny přejímán a kontrolován. Dále přednesl žalovaný, že od 1. srpna 1929 kontrola pokladny nebyla prováděna. Odvolací soud však vycházel z toho, že nedostatek kontroly se strany žalobkyně nemá významu, když škoda byla způsobena jednáním po případě i opominutím Hany K-ové, tedy jejím zaviněním, a za to že právě ručí žalovaný. Vzhledem k tomuto svému názoru nezabýval se odvolací soud otázkou, zda byla Hana K-ová žalující firmou řádně kontrolována. Rovněž procesní soud prvě stolice měl za to, že nebylo povinností žalobkyně, aby Hanu K-ovou řádně kontrolovala. Prvý soud zjistil sice, že majitelé žalující firmy neprováděli kontroly pokladny, že však žalobkyně měla ke kontrole zvláštního, odborně školeného úředníka, ale nevypořádal se s přednesem žalovaného, že od 1. srpna 1929 nebyla kontrola vykonávána. Tato okolnost jest důležitá pro posouzení spoluzavinění žalobkyně. Nesvědčiloť by o patřičné bedlivosti žalující firmy, vykonávala-li sice po určitou dobu dozor nad Hanou K-ovou, ale upustila-li napotom od kontroly. Nebyla tedy ani v otázce, zda žalobce vykonával patřičně kontrolu nad Hanou K-ovou, věc nižšími soudy dostatečně probrána.

Čís. 15526.

Předpisu § 412 c. ř. s. v doslovu čl. IV čís. 14 zákona čís. 161/36 Sb. z. a n. jest užití při vyřízení dovolání za účinnosti tohoto zákona.

(Rozh. ze dne 22. října 1936, Rv I 1529/34.)

Žalování uplatňovali v dovolání do potvrzujícího rozsudku prvního soudu, jímž uznáno bylo podle žaloby, vadnost řízení spjatující ji

v tom, že prvý soud po změně v osobě soudce neopakoval důkazy výsledkem svědků provedené před tím jiným soudcem.

Nejvyšší soud nevyhověv dovolání uvedl v otázce, o níž tu jde,

v d ů v o d e c h:

K výtce vadnosti řízení činěné již v odvolacím řízení, že první soud po změně v osobě soudce neopakoval důkazy výsledkem svědků provedené před tím jiným soudcem, stačí poukázati na nynější doslov § 412 c. ř. s. podle čl. IV čís. 14 zák. ze dne 16. června 1936 čís. 161 Sb. z. a n., jenž platí již od 1. srpna 1936 a jímž jako procesním právem donucovacím vykládajícím jen ustanovení § 412 c. ř. s. se musí nejvyšší soud v době svého rozhodnutí řídit.

Čís. 15527.

Kterého práva jest použití při kolisi mezimístního práva soukromého.

Byla-li kupní smlouva sjednána na Slovensku a měla-li i tam býti splněna a není-li jiného ujednání, jest použití soukromého práva platícího na Slovensku.

Ustanovení § 1486 obč. zák. neplatí na Slovensku a Podkarpatské Rusi.

(Rozh. ze dne 22. října 1936, Rv I 2011/34.)

Proti žalobě podané proti žalovanému bydlícímu v Čechách žalobcem-obchodníkem bydlícím na Slovensku na zaplacení tržebné ceny za dodané zboží namítl žalovaný, že pohledávka ta jest promlčena. Prvý soud vyhověv této námitce zamítl žalobu. Odvolací soud žalobě vyhověl.

Nejvyšší soud uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Jest se především obíráti námitkou žalovaného, že v otázce promlčení nelze vůbec použití norem obyčejového práva platného na Slovensku, ježto právo platné v oblasti procesního soudu při kolisi právních řádů jako právo silnějšího rázu má prý přednost před nepsaným obyčejovým právem. Neboť i obyčejové právo je součástí právního řádu a tam, kde není psaného nebo kodifikovaného práva, nelze mluvit o podpůrné povaze obyčejového práva (§ 10 obč. zák.). Otázka promlčecí doby jest v oblasti působnosti občanského zákoníka jinak upravena než na Slovensku a Podkarpatské Rusi, kde zejména ustanovení § 1486 obč. zák. neplatí. Při kolisi mezimístního práva soukromého jest proto nejdříve zjistiti, kterého místního práva platného na území republiky Če-